
Wijkkrant **Spijkerkwartier**

In dit nummer:

**Deltaplan
Spijkerkwartier** (4)

Glasvezel in de wijk (6)

**Heel veel ruimte in
Park Thialf** (8)

Muziek in de wijk (10)

**De zorg verandert,
wat verandert er in
Arnhem?** (13)

Verheij & van der Heide, bureau voor grafische vormgeving

Tekst: Trudi Hendriks

Eenendertig jaar geleden is Christine van der Heide het bureau voor grafische vormgeving Verheij & van der Heide gestart, met haar vriendin Anita Verheij. Zij hadden elkaar leren kennen op de Kunstacademie in Enschede en vestigden hun bedrijf in het Spijkerkwartier. Na twintig jaar samenwerking besloot Anita tot het maken van een lange wereldreis en heeft Christine het bedrijf –onder dezelfde naam– voortgezet.

Verzamelgebouwen in de wijk; toen en nu. Aanvankelijk was Verheij & van der Heide gevestigd aan de Prins Hendriksstraat 3 (het huidige Humanoid kantoor). Een bedrijven verzamelgebouw 'avant la lettre', waar toen al allerlei creatieve mensen samen werkten (en woonden). Sinds 2006 werkt Christine van der Heide in het bedrijvenverzamelgebouw aan de Eusebiusbuitensingel 8. Drie aan elkaar gekoppelde gebouwen, ieder met een eigen interne kleurstelling, die doorlopen in de Parkstraat. Hier werken veel 1- en 2-mans zaken; o.a. coaches, advocaten en vormgevers. Christine heeft bewust gekozen voor deze werkplek vanwege de zakelijke en informele contacten die dit oplevert.

Huisstijl en beeldmerk

Christine is gespecialiseerd in het ontwikkelen van een kenmerkend en herkenbaar gezicht voor een organisatie; het logo of beeldmerk, de huisstijl en uitingen daarvan zoals folders. Zoals Christine zegt: "Ik vind het belangrijk goed te luisteren en te communi-

Foto: Gerda Mulder

ceren met de klant om zo samen een huisstijl te ontwikkelen. Hierdoor kan de organisatie zichzelf er in herkennen en zichzelf er mee profileren". De meeste klanten zijn actief in de zorg of in het onderwijs. Hiermee heeft zij vaak al een jarenlange (sommige al twintig jaar) werksamenwerking die soms ook diverse fusies heeft doorstaan.

Pro bono en de buurt

Eind jaren tachtig heeft Christine het eerste logo van het Spijkerkwartier ontworpen. Ook het huidige logo van de Lommerd is van haar hand.

Christine woont inmiddels zo'n 27 jaar aan de Kastanjelaan. Zoals zij zegt: 'de slechte en goede tijden in de wijk meege-maakt' en "de wijk heeft vele kenmerken

van een dorp". Mensen in een stadswijk verder met elkaar verbinden kan op vele manieren: zoals bijvoorbeeld door samen eten in het buurthuis de Lommerd. Christine zet zich hiervoor in. Met Judith Stalker en wisselende

helpers, bedenkt ze het menu, haalt de boodschappen en staat zij sinds twee jaar in de professionele keuken in de Lommerd om voor gemiddeld 35-50 bezoekers een lekkere maaltijd op tafel te zetten. 'Eten in de Lommerd' wil vooral de 'alleen eters', de buurtbewoners, jong en oud, iedere derde dinsdag van de maand samen brengen. Voor € 8,50, voor Gelre pashouders en studenten € 5,00 en voor kinderen € 3,50 per maaltijd begeleid met live muziek door professionele muzikanten uit de wijk. Inmiddels staan er zo'n honderdvijftig buurtbewoners op de mailinglijst.

Spijkerbuurtmeisjes ontmoeten elkaar

Tien jaar geleden ontstond er vanuit de een aantal vrouwen in de Kastanjelaan met een eigen bedrijf, de behoefte aan meer contacten met elkaar en met andere vrouwen uit de wijk met een eigen bedrijf. Maandelijks komen nu vrouwen na uitnodiging van Christine op een locatie in de wijk bij elkaar voor de Buurmeisjesborrel. Zij beheert het adressenbestand van de vrouwen, die elkaar geïntroduceerd hebben. Buurvrouwen die als ze tijd en zin hebben, maandelijks aan kunnen schuiven om elkaar te ontmoeten. Ook hierdoor ontstaan weer meer informele en zakelijke contacten onderling en in de wijk. ●

Verheij & van der Heide

T (026) 442 60 86

E info@verheij-vanderheide.nl

W www.verheij-vanderheide.nl

Informatie en reserveren voor Eten in de Lommerd:

(elke derde dinsdag van de maand)
etenindelommerd@gmail.com

José Brands muziekpraktijk

Tekst: José Botman

De muziekpraktijk van José Brands is wat verstopt achter de Dijkstraat en de Singelstraat, maar dankzij haar aanwijzingen toch makkelijk te vinden. Hoek om, rooster over, blauwe deur, trap af en je staat in het souterrain waar José haar leerlingen zang- of pianoles geeft.

Het bevalt, want niemand heeft last van het geluid, maar vooral: docent en leerling voelen zich hier volkomen vrij om zoveel geluid te produceren als ze willen. En dat telt, want nogal wat mensen moeten een drempel over om voluit te durven musiceren. Volgens José is het moeilijk om een geschikte lesruimte te vinden in de wijk, SLAK biedt nog maar weinig, Volkshuisvesting doet zijn best, maar makkelijk is het niet.

José geeft al vijfendertig jaar les, zij begon al tijdens haar studie op het conservatorium. De

liefde en het talent ervoor lijkt haar genetisch te zijn meegegeven. Haar vader doceerde en haar twee zussen geven ook met plezier en succes muziekles. Haar leerlingen kiezen voor zo'n 55% voor het klassieke repertoire, voor 45 % voor het lichtere genre (chanson, musical). Soms maakt iemand na verloop van tijd de overstap van klassiek naar 'licht' of andersom, maar José dringt daar nooit op aan. Wat zich ontwikkelt, mag zich ontwikkelen.

José's leerlingen vind je in de leeftijd van 11 tot 80, hun repertoire van smartlap tot opera. Ze ziet een zeker effect van het succes van programma's als Idols: meer jonge mannen gaan zingen. Het is weer stoer ... Zij vertelt over haar leerlingen vanuit echte interesse, wil respecteren wat zij willen en nodig hebben van de muziek. Dat kan een opleiding zijn tot het conservatorium, een uur per week 'voor zichzelf' tijdens piano-

of zangles zonder verdere ambitie, samen muziek maken in een koor. Zij beschouwt de lessen als ontdekkingsreis, het bouwen van een instrument bij de zangers, kortom: muziek maken.

Zelf heeft José behalve de conservatorium-opleiding veel aan dans en toneel gedaan en deze ervaring komt vaak van pas bij het lesgeven. Presentatie en inleving is een belangrijk deel van het overbrengen van de muziek. Niet alleen zang of spel, maar het hele personage speelt een rol. Dit komt vooral tot uiting bij de bijzondere projecten waar José met haar leerlingen aan meewerkt: Kamp&Geit, Muziek bij de burens, het Provinciekoor, Volksopera Klarendal. Opera of musical vindt ze eigenlijk het leukst, omdat het totaaltheater is, met decor, kostuum, acteren, zingen, dansen en een groot orkest.

Soms hebben de lessen een onbedoeld neveneffect. José vertelt over een leerling, die tegen alle verwachting in tijdens de uitvaart van een familielid in het openbaar sprak. Zonder de muzieklessen had hij dat nooit gedurfd en gedaan.

Niet alleen werken, maar ook wonen doet José in de wijk. Het bevalt haar goed, maar ze noemt zichzelf een reiziger: zij voelt zich makkelijk ergens thuis. Haar eigen hobby is fotografie, terwijl een aantal beeldend kunstenaars uit de wijk bij wijze van hobby bij haar les volgen, vertelt José met een subtiel glimlachje. Onze artistieke wijk op zijn best. ●

Meer informatie over de muziekpraktijk:

www.muziekpraktijkjosebrands.nl

Deltaplan Spijkerkwartier

Tekst: Miriam Bouw

Foto's Peter de Rijk, Steven Schelling,

Miriam Bouw

Illustratie: Akke de Boer

Op 28 juli j.l. viel in twee uur tijd ca. 100 millimeter regen, evenveel als normaal in een hele maand. Dit zorgde voor veel wateroverlast in de wijk. Bewoners werden geconfronteerd met souterrains die volstroomden met hemelwater of met afvalwater dat via de riolering omhoog kwam. Ze zijn dagen, soms weken bezig geweest om de schade te herstellen en de ruimte weer bewoonbaar te maken.

Lauwersgracht

De oorzaken van de overlast in de wijk liggen zowel bovengronds als ondergronds. Het bovengrondse probleem heeft te maken met de hoeveelheid hemelwater en de stroming daarvan door de wijk. Het ondergrondse met de effectiviteit van het huidige rioleringsstelsel. Jolanda van Looij, bewoner van een souterrain in de Hertogstraat, heeft al diverse

keren last gehad van overstromingen in haar woning. Via de hoger gelegen delen van Arnhem komt bij regen veel water de Hertogstraat ingestroomd. Volgens haar zijn er te weinig straatkolken (putten) om dat water te verwerken. De goten met straatkolken die in de vernieuwde Steenstraat zijn geplaatst lopen niet door tot aan de Hertogstraat maar houden bij de Driekoningenstraat op. De Hertogstraat verandert in een rivier en het water loopt via de stoep de souterrains binnen. Jolanda en haar burens hebben de pech dat pal voor hun deur een drempel op de weg ligt die bij elke fikse regenbui het water zo de stoep op geleidt. Een voorbeeld van wateroverlast met een ondergronds probleem is het verhaal van

er afvalwater naar binnen. De bui van 28 juli zorgde voor veel afvalwater in zijn woning. Het was een hele klus om alles weer droog en schoon te maken. Stephan vertelt dat hij enige tijd later, tijdens een hevige bui, snel even naar huis ging om te kijken of alles nog droog was.

Werkgroep Openbare Ruimte Spijkerkwartier

Ook Patrick Hoogenbosch die aan het begin van de Spijkerstraat woont had op 28 juli een ondergelopen souterrain. Ik spreek hem samen met Han van Zwieten van de Werkgroep Openbare Ruimte Spijkerkwartier. De Werkgroep wil graag een structurele oplossing voor knelpunten in de wijk zoals de wateroverlast in de Spijkerstraat. Zij vreest echter dat een aantal knelpunten niet structureel zal worden opgelost. De gemeenteraad moet hierover beslissen en de kosten kunnen een struikelblok zijn.

Op onderhoud van wijken wordt ook nu al bezuinigd. Zo is er minder geld beschikbaar voor het nog uit te voeren project Buiten Gewoon Beter Spijkerbuurt (BGB). De Werkgroep is gesprekspartner van de gemeente bij dit project. BGB is bedoeld om achterstallig onderhoud in de wijk weg te werken en kijkt daarbij naar bestrating, groen, verlichting, speelplekken en riolering. De ervaringen van de wateroverlast op 28 juli zullen worden meegenomen in de herstart van BGB.

Waterafvoerproblematiek

Om wateroverlast op te lossen spelen zichtbare aspecten, waaronder bestrating en groen, en onzichtbare aspecten zoals grondlagen en rioleringsstelsel een rol. Zo heeft het Spijkerkwartier op verschillende locaties te maken met leemgrond die van invloed is op de grondwaterstroom. Deze leemgrond is slecht doorlatend, wat betekent dat het water

Hertogstraat

in de grond niet snel kan worden afgevoerd naar diepere grondlagen. Om problemen adequaat op te lossen moet worden gekeken naar de specifieke omstandigheden per locatie. Water kan op meer manieren worden verwerkt. Er kunnen bredere rioleringen worden geplaatst en rioleringen kunnen worden afgekoppeld. Jurryt Hoenekamp van Beheer Riolering legt uit dat bij het afkoppelen het hemelwater bij de rioleringen wordt opgevangen in grote putten in de bodem van waaruit het zich vervolgens weer in de bodem verspreidt. Het water kan ook worden weggeleid naar parken, wadi's (water afvoer door infiltratie) of groen. Minder bestrating en meer groen zorgt er voor dat water beter en sneller in de grond kan zakken.

Toch kan de gemeente niet zomaar aan de slag, elke aanpak moet voldoen aan regels. Zo zijn er landelijke richtlijnen over de hoeveelheid afval- en/of hemelwater dat een rioolstelsel moet kunnen verwerken. Het probleem in de Spijkerstraat is niet zomaar op te lossen door het water naar de Lauwersgracht te leiden. Dit komt omdat hiervoor zowel bovengronds als ondergronds grote aanpassingen vereist zijn.

Projectgroep Wateroverlast

Intussen heeft de gemeente een projectgroep wateroverlast opgezet om de problemen in kaart te brengen. Projectleider Ernie Hoffmeister vertelt dat de gemeente een eerste inventarisatie van de problemen heeft

gemaakt, gebaseerd op de meldingen die zijn binnengekomen. Bewoners van de wijk worden betrokken bij het compleet maken van deze inventarisatie; in januari zal een bijeenkomst worden georganiseerd om van bewoners zelf te horen wat de problemen zijn. Een vooroverleg met vertegenwoordigers van de wijkorganisaties is inmiddels gepland. Na de inventarisatie wordt een analyse gemaakt en worden er prioriteiten gesteld op grond van noodzaak en kosten. Eind maart gaat alle informatie naar de gemeenteraad die dan een beslissing neemt over het vervolgtraject.

Straatkolk in de Steenstraat

Zoals de gemeente in de brief van 9 oktober aan bewoners stelt is de verwachting dat hevige buien zoals die van 28 juli steeds vaker zullen voorkomen. In hoeverre zal men daar rekening mee houden in de plannen die uiteindelijk uitgevoerd gaan worden? ●

Glasvezel in de wijk

Al vele jaren geleden is wijkcentrum De Lommerd aangesloten op glasvezel. Ook enkele corporatiewoningen zijn al jaren voorzien van glasvezelaansluitingen.

In 2011 zijn opnieuw kabels getrokken, en in 2013 kregen de bewoners van de Driekoningenstraat op initiatief van Patrick Klein Gunnewiek een glasvezelaansluiting. In 2015 is de Parkstraat aan de beurt. Wie belangstelling heeft kan dat melden op het inventarisatieformulier (<http://6828.nl>).

Winter-regeling voor groene mini-container

Vanaf december wordt de groene minicontainer minder vaak geleegd. Het is namelijk gebleken dat in de winterperiode de groene minicontainer minder vaak wordt aangeboden. Logisch, want we hebben ook minder groen afval uit bijvoorbeeld de tuin. In deze periode wordt de groene minicontainer nog maar 1 keer in de 4 weken geleegd. Vanaf maart 2015 wordt de minicontainer weer 1 keer in de 2 weken geleegd.

Wilt u weten wanneer uw minicontainers worden geleegd? Kijk dan op de digitale afvalwijzer: www.arnhem.nl/afvalwijzer. Hier vindt u alle afval ophaaldagen, die gelden voor uw adres.

Het totale jaaroverzicht van de afvalwijzer kunt u downloaden (PDF) en uitprinten. Ook kunt u heel eenvoudig de ophaalgegevens koppelen met uw agenda.

Wijkactieplan goed voor zes nieuwe projecten

Op 20 november kwam het Bewonersoverleg bijeen om de ingediende voorstellen voor het Wijkactieplan (WAP) te bespreken. Van het totale WAP budget van ca. € 60.000 was al een deel besteed aan o.a. de nieuwe wijkwebsite (mijnspijkerkwartier.nl). Op 20 november is € 25.300 van het budget toegekend. Over de resterende ca. € 14.000 wordt in maart beslist.

De zes gehonoreerde plannen zijn Het Sterrenplein (afronden van de herinrichting met een laatste strook groen), Visieplan Openbare Ruimte, Belevingskaart, Informatiebord Spoorhoek, Blauwe Wijkeconomie en Gezondheidsprofiel. In de volgende wijkkrant meer over deze projecten.

Het plan voor het Vrijstaat Thialf Plein kon op 20 november nog niet worden gepresenteerd. Dat komt in maart aan bod.

Thema diner Feestdagen in de Lommerd

Roaming Chefs organiseert in samenwerking met de Lommerd op 14 december een thema food avond in het kader van de komende feestdagen.

Roaming Chefs is een culinaire catering op een gastronomisch hoog niveau voor een schappelijke prijs. De avond wordt georganiseerd om voor een betaalbare prijs kennis te maken met de kookkunsten van de chefs Marco Meeuwse en Gerrit Jan Slotboom. Op 14 december zal er een typisch december menu worden gekookt bestaande uit onder meer huis gemaakte paté, Charlotte aardappelsalade, filet, diverse knolgroenten, crème van eekhoorntjesbrood en nog meer. Iedereen is welkom! Er zijn slechts 50 plaatsen beschikbaar en reserveren kan tot 7 december op het contact formulier te vinden op de site: Roamingchefs.nl. De prijs van het diner is 25 euro, aanvang 19.00. Smakelijk eten!

Rommelmart in de Lommerd op 11 januari

Op zoek naar een koopje? Kom dan naar de rommelmart in de Lommerd op zondag 11 januari 2015!

Van kleding tot huishoudelijke apparaten, boeken en speelgoed, van alles wordt aangeboden. Van 11 tot 17 uur kun je gezellig rondsnoeven langs de verschillende kraampjes en je slag slaan. Daarnaast kun je lekker genieten van een kopje thee of koffie met een versnapering.

Wil je iets verkopen? Er zijn 20 kramen beschikbaar (een kraam is 0.80 x 2.40 m). Inschrijven kan op: rommelmart@spijkerkwartier.net

Hartholt Schoenreparatie op Westeinde

Tekst en foto: Peter Weenink

Sinds 30 september j.l. is aan het Westeinde 2A (zijstraat van de Steenstraat) Hartholt schoenreparatie/sleutelservice gevestigd. Eigenaar is Erik Hartholt. Erik heeft eerder een schoenmakerij gehad in Roden (vlakbij Groningen).

Vrijstaat Thialf organiseert kerstboom-verbranding

Het is een jarenlange traditie die ook in 2015 zijn doorgang vindt: De kerstboomverbranding op Vrijstaat Thialf!

De verbranding zal op 10 januari om 18.00 plaatsvinden. Kerstbomen kunnen vanaf woensdag 7 januari tot en met zaterdag 10 januari naar Thialf gebracht worden. Kinderen

“Na tien jaar heb ik die verkocht, toen ben ik 'n tijdje huisvader geworden en vervolgens heb ik een tijd bij KPN gewerkt.” vertelt Eric. “Toch had ik toen behoefte om weer als schoenmaker aan de slag te gaan. Groningen zat inmiddels vol met schoenmakers. Mijn machine leverancier tipte mij hier voor de Steenstraat, waar vooraan een schoenmaker zat die wegging omdat hij zijn pand goed wist te verkopen. Het pand in de Steenstraat was voor mij te groot, maar ik zag deze ruimte aan het Westeinde die meer geschikt is. Ik was al bekend met Arnhem, omdat m'n dochter hier woont en mijn kleinkinderen. Ik kwam hier regelmatig. Voorlopig woon ik zelf nog in Groningen, maar als ik de winkel hier goed aan de gang krijg, ga ik in Arnhem wonen. Er is hier geen schoenmaker in de buurt en ik ga er vanuit

dat ik het hier aan de loop krijg. Ik merk nu al dat ik het steeds drukker krijg en gunstige reacties ontvang. Ik heb een huurcontract voor twee jaar en daarna wil ik kijken hoever ik dan ben. Dan zou ik het liefst naar de Steenstraat zelf willen gaan, omdat je dan toch meer in het straatbeeld valt.”

Hoewel Erik hier zelf (nog) niet woont, ervaart hij de buurt als prettig. “Het is hier een leuke buurt, al zijn er wel veel kappers en telefonie winkels. Daar zou wel wat meer variatie in mogen komen en die hoop ik onder meer te brengen. Ook merk ik dat ik wel mensen binnen krijg vanuit of naar het Velperpoortstation, ook weer extra gunstig.”

Wij wensen Erik succes.

die een kerstboom inleveren, krijgen een lot waarmee ze een leuke prijs kunnen winnen. Kinderen die helpen met het opbouwen van de grote stapel krijgen als dank 5 loten. We kunnen alle hulp gebruiken!

Programma

Om precies 18.00 steekt de brandweer de grote stapel kerstbomen in brand. Wees dus op tijd voor dit spektakel! Omdat het winter is en de temperaturen daarom niet altijd even aangenaam zijn, hebben we kraampjes waar oliebollen, warme chocolade melk en een lekkere winterse erwtensoep te verkrijgen zijn.

Om 18.30 zullen de prijzen verloot worden onder de kinderen die kerstbomen hebben ingezameld of die hebben geholpen met het

stapelen van de kerstbomen. Per kind valt er één prijs te winnen.

Wilt u dit spektakel niet missen of wilt u op deze dag meehelpen? Kom dan zaterdag 10 januari naar Vrijstaat Thialf, gelegen in de wijk het Spijkerkwartier aan de C.A.Thiemestraat (zijstraat van de Thorbeckestraat).

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Vrijstaat Thialf, telefoon 026 – 4436866 of Sportbedrijf Arnhem, telefoon 026 – 377 49 30

Heel veel ruimte in Park Thialf

Tekst: Trudi Hendriks
Foto's Rien Meijer

Voor sommige bewoners was het een verrassing. Plotseling was het zompige veld tussen het gymnasium en de Hugo de Groot school veranderd in een park. Er verscheen een fraai hekwerk en tot verbazing van velen lagen er voor de af te sluiten toegangshekken 'wildroosters'. Uit gesprekjes met bezoekers van het park bleek dat mensen nu het gevoel hebben hun hond daar 'illegaal' uit te laten. Hoe zit dat met Park Thialf?

Puzzelstukjes

Tussen het park en de speelplaats Thialf loopt een pad, hier stuiten we op een toren en een afgesloten poort. Bij de hekken aan de Thorbeckestraat vinden we een terras met banken en tegels in de vorm van een schaakbord en schaakstukken die aan een ketting liggen: een cadeau van de gemeente bij de feestelijke opening van het park. Hekken die op slot kunnen, een afgesloten poort, paden die niet verder lopen, schaakstukken aan de ketting, wildroosters, geen afvalbakken en weinig beweging in het park. Er is wel een strandje gekomen na uitruil van grond met het gymnasium, er komt een restaurant in de speelplaats Thialf en ook het winnend ontwerp voor de ingang schijnt nu echt te worden uitgevoerd. Is het park nu af?

Lang verhaal

Yolanda Klunen, voorzitter van de werkgroep Statenkwartier en actief in de Groengroep is al vanaf 2006 betrokken bij de ontwikkeling van Park Thialf. Zij vertelt dat er eerst plannen waren daar te gaan bouwen. Na massale protesten om het weinige groen voor de wijk te behouden heeft een werkgroep van gemeente en bewoners een alternatief plan ontwikkeld. Doelstelling was om met het park een ontmoetingsplaats voor de wijk te realiseren en de wijken Spijkerviertel en het Broek met elkaar te verbinden. Dit allemaal in relatie met de nieuw te bouwen (gezins)woningen op de plek waar de Dullertflat stond, op de grond van het huidige stadslab aan de Thiemestraat, en met de bouwspeelplaats Thialf.

Vormgeving

Aan visie geen gebrek; het park levert een bijdrage aan de ontwikkeling van een levensloopbestendige wijk waar oud en jong langer blijven wonen en een binding hebben met de wijk en hun leefomgeving. Voor het park is bewust gekozen voor een veilig en overzichtelijk geheel, met velden waar veel ruimte is voor rennen, voetballen en vliegen. Zonder struiken die het zicht belemmeren of waar ongenode gasten zich kunnen verschansen. Achter de Hugo de Groot school ligt een ecologisch eiland waar de kinderen kunnen leren over alles wat groeit en bloeit. Daar zijn ook fruitbomen aangeplant (helaas verdween er een boompje).

De grond van het park bleek sterk vervuild en nadat dit was afgegraven en met nieuwe grond was opgehoogd, blijkt de nieuwe grond niet erg geschikt voor beplanting. Een poging om de naam Park Thialf in krokussen te laten verschijnen mislukt. Het aanleggen van een plantenbed met de kinderen van de Hugo de Groot school bleek een heel zwaar karwei. De grond zit vol stenig afval.

Beheer en gebruik

Het park is onderhoudsarm ingericht vanwege de beheersing van kosten. Dienst Stadsbeheer onderhoudt het park. Yolanda geeft aan dat de continuïteit van het dagelijks beheer van het hele park een struikelblok is; wie houdt toezicht en opent en sluit de poort, wie organiseert er activiteiten, wie ruimt de rommel op en onderhoudt de aanplant? Daar zijn geen middelen of mensen voor beschikbaar. De buurtbewoners moeten het zelf doen. Dat de buurtbewoners er deels zelf invulling aan hebben gegeven mag blijken uit de vele honden die er uitgelaten worden en die daar, als enige plek in de wijk, lekker los rennen en met elkaar kunnen spelen.

Leeg schilderdoek

De verbinding tussen de buurthonden uit het Broek en het Spijkerviertel is al geslaagd en de gesprekjes tussen de honden uitlatende buurtbewoners zijn in de ogen van Yolanda dus een goede ontwikkeling en een deel van de bedoeling van het park. Maar er is veel meer mogelijk; picknicken, spelen, feest vieren, sporten, leren over de natuur voor kinderen. Zoals Yolanda zegt: "gewoon doen, daar is het park voor bedoeld, de gebruiker bepaalt en de bewoners kunnen het zelf en met elkaar verder inkleuren". Het zou mooi zijn als het afval en de hondenpoep door de gebruikers zelf worden opgeruimd. Toegankelijke afvalbakken die vervolgens ook geleegd worden is nog een wens. De verdere invulling van het park Thialf, om buurtbewoners met elkaar in contact brengen en te verbinden, biedt nog heel veel ruimte. ●

Buurtbewoners met ideeën en/of die zich willen inzetten voor het park Thialf kunnen contact opnemen met yolandaklunen@planet.nl.

Frits Jellema, een andere manier van leren

Tekst: Nelleke van der Pol
Foto: Peter Weenink

“Ik kreeg als klein kind al pianoles; mijn moeder had een piano aangeschaft, ze nam les en ik werd daar in meegenomen”. Al jong, hij was nog maar 8 jaar, bedacht Frits Jellema dat hij concertpianist zou worden. “Maar”, wist hij niet veel later, “als concertpianist ben je altijd weg en dat is niet leuk” en “als je niet goed genoeg bent als concertpianist krijg je geen aanbiedingen en dan is het dus ook niet leuk”. En zo werd Frits dus geen concertpianist.

Als middelbare scholier echter werd Frits door zijn pianoleraar overtuigd om het conservatorium te doen. Hij studeerde piano aan het conservatorium van Arnhem en later van Amsterdam. Zijn grote leermeester was Jaap Callenbach, die zeer bekend was door zijn pianospel, maar zeker ook door zijn pedagogische kwaliteiten. Frits wist hierna een beurs te krijgen voor het conservatorium in muziekstad Budapest. “Dit was een geweldige tijd; het conservatorium daar was gebouwd rondom de concertzaal en daarom was ik erg vaak te vinden op het 2e balkon, dat tijdens concerten gereserveerd was voor de studenten”.

Groepsgewijs les geven

Al vanaf zijn eerste studiejaar gaf Frits zelf pianoles. Toen hij na zijn afstuderen meer leerlingen kreeg wilde hij het lesgeven over een andere boeg gooien. Hij vond het jammer dat het lesgeven zo'n individuele aangelegenheid was. “Dat deed men bij yogalessen toch ook niet? En daarom ging ik experimenteren met het lesgeven in groepen, aanvankelijk aan volwassenen, later ook aan kinderen”. Frits heeft gezocht naar een systeem waarbij hij individuele lessen afwisselde met groepsles-

sen. Dit past hij nog steeds toe. “In de groepslessen nemen we bijvoorbeeld met elkaar hetzelfde stuk door: elke leerling speelt daar een deeltje van en vervolgens spreken we dit door en geven we adviezen. Of we spelen quatre-mains of we hebben het over akkoordleer”. Het geven van groepslessen naast individuele lessen heeft een aantal voordelen. “Het is leuk om een poosje je hobby te delen met anderen. En heel belangrijk is verder dat vooral kinderen zich uitgedaagd voelen tot samenspel en experimenteren”.

Leermethode

Rond 1975 beschreef Frits een studiemethode voor het leren bespelen van muziekinstrumenten. Hij zocht naar een methode die ertoe leidt dat je optimaal leert. “Mijn uitgangspunt was dat menselijk gedrag voor een heel groot deel bepaald wordt door gewoontevorming. Zo hoeven we bijvoorbeeld niet meer na te denken hoe we moeten lopen, onze veters strikken of onze haren kammen. Ik zocht naar een methode om de gewoontes aan te leren die je bij een stuk nodig hebt en ontdekte dat het gaat om het herhalen van goede handelingen (en niet, door alsmaar proberen, de foute!). Een uitgebreid boek over deze methode, die in de loop der jaren verder ontwikkeld is, ligt klaar, maar is nog niet uitgegeven.

Componeren

Geïnspireerd door de boekjes van Cecily Mary Barker, FlowerFairies, componeerde Frits bij elk van de zeven boekjes 24 stukjes

voor piano met hobo, fluit of fagot, of voor quatermains. Al deze stukken zijn meermalen uitgevoerd door beroepsmusici. Maar Frits zou het heel fijn vinden als de stukken ook door amateurs gespeeld zouden kunnen worden. “Daarom ben ik nu bezig om er ook eenvoudige versies van te maken, zodat ze voor meer mensen toegankelijk worden”. Ook schreef Frits stukken voor piano of voor een ander instrument met pianobegeleiding, die hij zelf ook uitvoerde.

Concerten

Een enkele keer trad Frits op met eigen werk of pianostukken van bijvoorbeeld Bach, Brahms of Willem Pijper. Ook heeft hij jarenlang huiskamerconcerten georganiseerd en daarmee allerlei musici een podium geboden om op te treden. De gedachte hierbij was dat veel mensen, die muzikles hebben, het leuk vinden om voor anderen te spelen en hierin ook ervaring willen opdoen.

Muziek in de wijk

Frits heeft zijn muzikale ruimte in een bijgebouw achter het pand Spijkerstraat 23. In deze ruimte kun je meters pianomuziek, werken van door de eeuwen heen, aantreffen. Maar het belangrijkste daar zijn natuurlijk de twee vleugels, waarop zijn leerlingen de hele week de vele mogelijkheden van het pianospel kunnen ervaren. ●

Voor meer info: www.fritsjellema.nl

Toen en nu

Door Ben Bongers

Velperbuitensingel. in de vorige wijkkrant vanuit zuidoosten, nu vanuit het noordwesten.

Ansichtkaart uit 1905

November 2014

Voorjaar 2013

November 2014

Kroningsdag 2013 vanaf steiger aan het Velperplein

Praktijk voor dieptepsychologie en coaching van Marijke Postma

Tekst: Trudi Hendriks
Foto: Rien Meijer

Aan de Blekersgang no. 19 (zijstraatje van Boekhorsterstraat) is de praktijk voor Jungiaanse analytische therapie, ook wel dieptepsychologie genoemd, van Marijke Postma gevestigd. Marijke heeft PABO en Kunstacademie gedaan en is inmiddels vierendertig jaar actief als beeldend kunstenaar. Daarnaast is zij een tiental jaren actief als coach in het onderwijs en inmiddels

doorgegroeid als therapeut. Zij heeft voordat ze haar praktijk in de wijk opende een vijf jaar durende opleiding gedaan aan het Jungiaanse Instituut Nijmegen en vervolgens aanvullend in een jaar haar Master of Science gehaald.

Jungiaanse analytische therapie naast reguliere psychologie

De meer bekende cognitieve- en gedrags-therapievormen proberen door middel van gesprekken en gedragsverandering een uitweg te vinden uit het probleem waarmee de cliënt worstelt. Binnen de dieptepsychologie werkt de cliënt met de therapeut naast bewustwording van datgene dat speelt en het herkennen van patronen, óók met het onbewuste deel van de psyche. Marijke zegt daarover: “Voordat iemand de stap zet naar een therapeut, zijn vaak al alle mogelijkheden met het verstand verkend en in gedrag geprobeerd toe te passen – vaak zonder blijvend en wezenlijk resultaat. De reden voor het uitblijven van resultaten is dat alle bewust ervaren problemen en klachten een dieper gelegen, onbewuste, oorzaak hebben. Hiervoor is het belangrijk ook de ‘diepte’ in te gaan.” Vandaar dat analytische therapie – de therapievorm gericht op het on(der)bewuste – ook ‘dieptepsychologie’ wordt genoemd.

Intuïtief

Zij vertelt dat er een duidelijke link is met haar werk als beeldend kunstenaar en het Jungiaans gedachtegoed. “Ik werk altijd vrij, dus niet naar voorbeeld, en dan ontstaan intuïtief vaak archetypische beelden. Beelden vertellen meer dan woorden en zijn de taal van het onderbewuste. Gezien mijn interesse voor de menselijke psyche was de stap van kunstenaar naar therapeut voor mij een logische stap.

Beelden

Binnen de therapie wordt naast de gesprekken o.a. veel gewerkt met beeldtaal: aan de hand van meegebrachte foto’s, tekeningen, zelfportret of afbeeldingen wordt gezocht naar de dieper gelegen pijnpunten en de oorsprong ervan. Dit kan bijv. ook aan de hand van een lievelingssprookje. Zoals Marijke boeiend weet te vertellen: “Sprookjes, sages, ►

mythes en de hedendaagse soaps hebben heel veel gemeen. Er is altijd een slechterik, een held, een onschuldig kind, een verleidster in het verhaal aanwezig!” Ook werkt zij met droombeelden en daarmee komt Freud, de grondlegger van de analytische therapie, ook om de hoek kijken.

Atelier in de wijk

Marijke heeft sinds 1980 op veel verschillende adressen in de wijk gewoond. Sinds achttwintig jaar heeft zij ook een atelier-ruimte aan de Blekersgang. Daar kwam toen in een voormalig pand van Van Dijk fijnhout (ooit de stallen van de Gele Ridders) naast het Sportfondsenbad ruimte vrij voor startende bedrijfjes. Marijke gebruikte deze ruimte als atelier en nu ook als praktijkruimte. In 1998 werd het gehele pand te koop aangeboden aan de gebruikers. Vier gebruikers hebben het pand aangekocht en dankzij de woonbestemming wordt er nu ook gewoond. Marijke combineert het wonen en werken in de Spijkerbuurt met haar huis in het oude station van Oosterbeek; op beide plekken kunnen de cliënten terecht. ●

Degenen die meer willen weten kunnen contact opnemen via haar website www.praktijkmarijkepostma.nl of telefonisch 06 44596052 / 026 3390434. De behandelingen worden deels vergoed uit de aanvullende verzekering.

Kijk op de website
zodoenwehetinarnhem.nl
of bel 088-2260000

**ZO
DOEN WE
HET IN
ARNHEM**

GEMEENTE
Arnhem

De zorg verandert, wat verandert er in Arnhem?

Gemeenten zijn per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor (jeugd)zorg, welzijn, werk en inkomen.

Er verandert veel, ook in Arnhem. De gemeente Arnhem wil de ondersteuning sneller, beter en dichtbij huis leveren. Maar ook betaalbaar houden. Alleen samen kunnen we die uitdaging aan. Door de zorg en ondersteuning anders te organiseren. Dit gebeurt vanuit wijkteams, met coaches die u gemakkelijk kunt aanspreken. En door mensen te stimuleren om te kijken naar hun eigen mogelijkheden. Zo doen we het in Arnhem.

Vanaf 2015 zijn er in Arnhem wijkteams actief met ervaren coaches voor volwassenen, jeugd en gezin. Voor álle leeftijden dus. Ze geven steun en advies bij zorg, opvoeding, welzijn, werk en inkomen. U kunt ze bijvoorbeeld tegenkomen in

het wijkcentrum of op scholen. U kunt een afspraak maken voor een gesprek. Dat kan ook bij u thuis.

Wat kan het wijkteam voor u doen?

Hebt u voorzieningen of professionele hulp nodig? Voor uzelf of voor uw gezin? De coach van het wijkteam kijkt samen met u wat er precies aan de hand is en maakt samen met u een plan. Wellicht kunnen vrienden, familie, bekenden of burens iets voor u doen. Als er professionele hulp nodig is, helpt uw coach om dit te regelen. U krijgt een vaste coach, die bij u thuis komt. Samen doen we er alles aan om te zorgen dat een probleem niet onnodig groot wordt.

Heeft u al zorg of ondersteuning?

Wanneer u op dit moment zorg of ondersteuning krijgt, wordt u ingelicht door uw zorgaanbieder over wat er voor u verandert. In dat geval kunt u vragen daarover natuurlijk aan uw huidige zorgverlener of begeleider stellen. ●

Eén ingang voor vragen en hulp

Voor meer informatie en hulp op het gebied van (jeugd)zorg, welzijn, werk en inkomen kunt u kijken op www.zodoenwehetinarnhem.nl of bellen naar 088-2260000.

Gingerbread koekjes

tekst Louise Kok

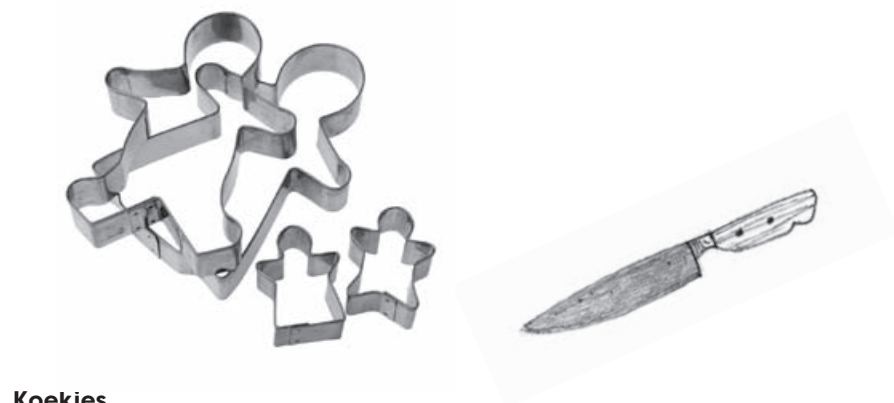
Met de feestdagen voor de deur leek het mij leuk om gezellige kerstkoekjes te maken. Gingerbread koekjes zijn in het buitenland, met name Amerika en Verenigd Koninkrijk enorm populair. De koekjes worden vooral massaal geserveerd met kerst in typische kerstkleuren. De gember geeft in combinatie met de kaneel een specifieke smaak aan het koekje. Daarnaast is het leuk voor kinderen om samen de koekjes na het bakken te versieren.

Ingrediënten

- Deeg voor 30 tot 40 koekjes
- 125 gram (op kamertemperatuur) boter
- 330 gram bloem
- 2 theelepels bakpoeder
- 75 gram (basterdsuiker) bruine suiker
- 135 gram schenkstroop
- 3 theelepels gemberpoeder
- 3 theelepels kaneel
- snuifje zout
- Icing
- 500 gram poedersuiker
- 4 eetlepels water
- verschillende soorten voedingskleurstof

Bereidingswijze

Extra benodigdheden: gingerbread-vormpje, deegrol, spuitzak of garneerspuit, klein rond spuitmondje en bakpapier.

Koekjes

- Verwarm de oven voor op 190° graden
- Doe de boter samen met de basterdsuiker in een kom en klop deze luchtig en romig
- Voeg de stroop, zout, gemberpoeder en kaneel toe en mix goed
- Zeef de bloem en het bakpoeder en voeg dit bij het boter-mengsel
- Kneed vervolgens goed totdat het 1 geheel is geworden
- Laat het deeg minimaal een 30 minuten rusten in de koelkast
- Rol vervolgens het koekjesdeeg uit tot een dikte van ongeveer 3-4 mm
- Steek er vervolgens de koekjes uit met het typische gingerbread-vormpje
- Bedek de hete bakplaat met bakpapier en leg hier de koekjes op
- Bak de koekjes goudbruin in ongeveer 10 minuten goudbruin
- Laat ze goed afkoelen op een fijne rooster

Icing

- Doe de poedersuiker in de kom samen met het water
- Meng tot een gladde en stevige massa
- Als hij iets te dik is voeg dan voorzichtig 1 theelepel water toe (niet teveel)
- Verdeel de icing in porties als je meerdere kleuren wil maken
- Kleur de icing met de voedingskleurstof
- Doe de icing één voor één in de garneerspuit of spuitzak en versier de koekjes
- Laat drogen en serveer lekker bij de koffie met Kerst

Tip: gebruik eventueel kant en klare icing-stiften ter decoratie, deze zijn verkrijgbaar in iedere supermarkt.

Creatieve knutselclub

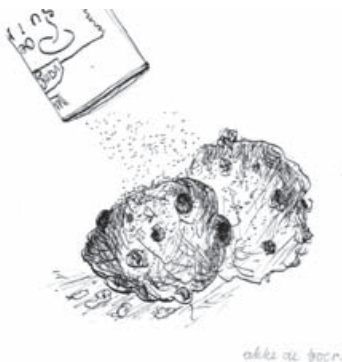

Workshops XieXie fleuren Thialf op

Het afgelopen jaar heeft mobiel atelier XieXie iedere woensdagmiddag workshops op Thialf gegeven. Steeds met verrassende onderwerpen en gerecyclede materialen, altijd met bijzondere resultaten. Die laten we jullie graag op deze pagina zien! (In deze wijkkrant in zwart/wit, maar op de site www.vrijstaatthialf.nl (zie menu rechts) kun je een exemplaar in full-color bekijken.

Colofon Wijkkrant Spijkerkwartier

De Wijkkrant Spijkerkwartier wordt vijf keer per jaar huis aan huis bezorgd in het Spijkerkwartier (Spijkerbuurt, Spoorhoek, Boulevardkwartier en -een deel van- Statenkwartier).

Redactie

Akke de Boer, José Botman, Lex Kwee, Louise Kok, Manon Roozen, Menucha van Ginkel, Miriam Bouw, Peter Weenink, Sjoerd Kulsdom, Trudi Hendriks

Illustraties: Akke de Boer

Redactieadres: coordinator@dewijkkrant.nl

Evenementen De Lommerd

december 2014 - februari 2015

Eten in De Lommerd

Eten door en voor bewoners iedere 3e dinsdag van de maand.

Dinsdag 16 december, 20 januari, 17 februari
aanvang 18.00 uur

info: etenindelommerd@gmail.com ;
T 06 39 57 97 64 (voicemail) of
postvak **EtenindeLommerd** in De Lommerd.

Gallery of Tones

Donderdag 11 december aanvang 20:30 uur
World, jazz, avant-garde acoustics performers ntb.;
info: www.galleryoftones.com

Repaircafé

Gratis hulp bij het repareren van je spullen.
Zaterdag 20 december 13.00 tot 16.00 uur
Info: repaircafe@lommerd.nl

Rommelmarkt

Zondag 11 januari, aanvang 10.00 uur -17.00 uur

SpijkerQuiz

Buurtquiz voor het Spijkerkwartier.
Deelname groepsgewijs per straat.
Zaterdag 7 februari, aanvang 19.30 uur
Info: spijkerquiz@lommerd.nl

Themadiner Roaming Chefs

Ieder seizoen een themadiner.
Zondag 14 december
Info: www.roamingchefs.nl

Kopijsluiting volgende nummer:

16 januari (2015).

De daarop volgende sluitingsdata zijn: 27 februari, 22 mei, 11 september, 13 november.
Voor andere sluitingsdata en actuele informatie over de Wijkkrant, zie
<http://dewijkkrant.nl>

Meer informatie over activiteiten in het Spijkerkwartier

www.spijkerkwartier.net
www.mijnspijkerkwartier.nl
www.lommerd.nl
www.brigant.nl
www.theaterhethof.nl

Telefoonnummers

Gemeente 0900-1809
Afvalophaaldienst SITA 4460490
Politie 0900-8844,
Wijkagent Joke Bartelink (joke.bartelink@gelderland-midden.politie.nl) op Twitter
[@J_Bartelink](https://twitter.com/J_Bartelink)
Drugsoverlast melden 35424299

Wijkcentrum

De Lommerd

Spijkerstraat 185a
info@lommerd.nl

